

mer; det kan aldrig blive den anden Part til Stade. Men jeg skal tilføie, at den Myndighed, som er os givet, indeholdes i Grundlovens § 51 ved Siden af forskellige andre Myndigheder, den nemlig; at ingen Stat kan paalægges, forandres eller ophæves, uden ved Lov, heller ikke noget Mandskab udskrives, noget Statslaan optages eller nogen Domaine afhændes uden ifølge Lov; disse Tilfælde ere altsaa faste og ordnede, men vi have med Hensyn til andre af disse Punkter, som her omtales, sat Betingelser, naar vi have besluttet. Ved Statslaanet i 1850 blev der tilføiet den udtrykkelige Betingelse, at det ikke kunde benyttes uden til Marine- og Krigs- Staten, ligesom der ogsaa blev tilføiet en anden mindre klar Betingelse; man kunde vel ogsaa paa en Maade sige, at hver Gang, en Stat paalægges, er der Betingelser knyttede dertil, forsaavidt som en Skattelov indeholder mange specielle Punkter, og endelig, naar vi have afhændet Domaines, er dette paa en Maade ogsaa stillet under Betingelser, idet jeg nemlig erindrer, at det blev bestemt med Hensyn til Afhændelse af en Domaine, at den kun kunde sælges paa det Vilkaar, at den skulde drives som Fredsskov; men lad det være med de øvrige Exempler som det vil, Exemplet fra Statslaanet er afgjørende. Det er altsaa temmelig tydeligt, at der ikke er noget til Hinder for, at vi kunne sætte Betingelser for det, vi indrømme i Henseende til Udskrivning af Mandskab. Krigsministeren synes af en anden Paragraph at have villet udlede nogen Indskrænkning i denne Myndighed. Dette skulde være § 23, hvor der staaer: at Kongen har den højeste Myndighed over Land- og Sømagten; dersom man nu vil forstaae dette saaledes, at Kongen havde den højeste Myndighed, som overhovedet kunde havees f. Ex. i Tyrkiet, Japan, eller hvilket som helst andet Land i Verden, saa kunde man vel sige, at der ikke kunde være Tale om at begrænse denne Myndighed i nogen som helst Retning; men det kan der jo dog fornuftigvis ikke være Tale om. Her er Tale i disse Paragrapher om Kongens hele Regjeringsret og de forskellige Myndigheder, han har Lov til at udøve, men naturligvis

kun i Henhold til de gjældende Love. Kongen har den højeste Magt over Land- og Sømagten, ja naturligvis, men kun i Henhold til de til enhver Tid gjældende Love; dersom der er en Indskrænkning i denne Myndighed efter en Lov, som er vedtagen af Kongen og Rigsdagen, saa kan jo Kongen ikke paa nogen Maade i Henhold til § 23 gjøre ved Tropperne, hvad han lyst, thi han er bestandigt bunden ved Loven. Jeg vil for at oplyse dette, tage et ganske simpelt Exempel; det er saaledes bestemt, at Ingen kan udskrives til Officeres-Oppasser uden sit Samtykke, og altsaa kan Regjeringen ikke paalægge Kongen at udskrives som saadan uden hans Samtykke, thi han har en Ret i denne Henseende efter Lovens § 23, og den administrative Myndighed hienler naturligvis ikke Ret til at gjøre Brud paa de gjældende Love. Dersom vi saaledes ville, saa kunne vi meget godt, naar Kongen var enig med os, indskrænke denne Bestemmelse om Kongens højeste Myndighed over Land- og Sømagten til at blive reen formel, et saagodtsom intet betydende Bestemmelse. Der var saaledes intet til Hinder for, at vi vedtog, at Tropperne i Sjælland ikke kunde benyttes til andre Batailloner end dem, som garnisonerede i Sjælland, og ikke maatte komme udenfor Sjælland, naturligvis i Fredstid, og saa fremdeles; det vilde være en Urimelighed, ganske vist; men, naar Kongen og Rigsdagen gif ind paa, at det blev Lov, saa var det en bindende Regel, som Kongen paa ingen Maade, ifølge sin højeste Myndighed, kunde overtræde. Det Samme gjælder naturligvis, naar vi vedtage en Lov, som langt fra paalægges en saadan Indskrænkning, som f. Ex. at de danske Tropper ikke skulde kunne forlægges til Holsteen, eller naar vi vedtage en endnu langt mindre videregaaende Indskrænkning, som f. Ex. at danske Tropper, hvad der jo ogsaa i sig selv er en Selvefølge, ikke kunne indlemmes i det tydske Forbund, thi det maa man dog bestandigt vel betænke, at der er en stor Forskel paa at danske Tropper gjøre Tjeneste i Holsteen, og at de indlemmes i det tydske Forbundscontingent. Jeg skal endnu kun tilføie, at disse Udtryk: „Kongen har den højeste Myndighed over Land- og Sømagten“, findes saagodtsom